

Robert Halbgewachs, Duitser die tegen de Duitsers vocht

Door Jan Braakman ©2024

*Robert Halbgewachs. Bron:
Informatiecentrum Canadese
Begraafplaats Holten*

Robert Halbgewachs was Duitser van geboorte, maar hij vocht tegen de Duitse overheersing en moest dat met zijn leven bekopen in Nederland.

Halbgewachs ligt begraven op de Canadese begraafplaats in Holten. Halbgewachs maakte deel uit van het *Lincoln and Welland Regiment*. Hij sneuvelde op 3 april 1945 bij Delden (Overijssel). Een dag later zou hij jarig geweest zijn. Hij was geboren op 4 april 1923.

In Delden werd hij tijdelijk begraven. Later werd hij herbegraven in Holten.

De ouders van Robert Halbgewachs ouders emigreerden in de jaren '20 naar Canada, nadat ze eerst in Duitsland waren getrouwd. Zijn vader Gottlob Halbgewachs arriveerde op 28 maart 1924 in Canada met het passagiersschip Montrose.

Gottlob Halbgewachs was boer geweest in Buoch, een plaatsje in Württemberg. Gottlob wilde zijn geluk beproeven in Canada. Een vriend van hem was hem voorgaan: Ferdinand Unger, die in Saskatchewan verbleef. Op zijn 'Declaration of Passenger to Canada' (zie bijgaande illustratie) schreef Gottlob dat het zijn bedoeling was om als boer op een boerderij te werken, maar dat hij niet van plan was in Canada te blijven.

Dat liep anders.

Een jaar later (op 12 april 1925) kwam ook zijn vrouw en zoon Robert naar Canada, met het zelfde schip. Emma meldde dat zij naar haar man ging, die inmiddels in Kingsville in Ontario woonde. Gottlob werd herenigd met zijn vrouw en zoon Robert.

Het gezin breidde zich uit. Gottlob en Emma kregen nog zeven kinderen: John, David, Mary, Dorothy, Hanna en Freida. Dochtertje Elsie kwam als baby te overlijden. Vader Gottlob ging zich Carl noemen. Ze bouwden een bestaan op in Cottam, Essex County, Ontario. Gottlob (Carl) werkte als boerenknecht. Robert leek dezelfde weg op te gaan, al had hij ook veel interesse in auto's. Toen hij het leger in ging zei hij dat het zijn hobby was auto's te repareren.

In 1937 kreeg Robert een ongeluk met een auto, waarbij hij schedelletsel opliep. Daar had hij geen hinder meer van toen hij zich zes jaar later meldde voor de dienst.

1937 Date of Setting
555
DECLARATION OF PASSENGER TO CANADA

1. NAME **HALBGEWACHS** *Gottlob* Age *27*
(PRINT IN BLOCK LETTERS, FAMILY NAME FIRST)

2. Sex *male* Are you married, single, widowed or divorced? *married*
If married, are you accompanied by husband or wife? If so give name of husband or wife

3. Present occupation *farmer* Intended occupation *farmer*

4. Birthplace _____ Race or People *Boyan*

5. Citizenship *German* Religion *evangel.*
(IF PROTESTANT STATE DENOMINATION)

6. Object in going to Canada *to work a farm*

7. Do you intend to remain permanently in Canada? *no*

8. Have you ever lived in Canada? *no*

Immigratiedocumentatie van Gottlob Halbgewachs, de vader van Robert Ernest Halbgewachs

In 1936 waren vader en moeder Halbgewachs genaturaliseerd. Toch was de Duitse komaf van Robert nog wel een punt van aandacht, toen hij in het leger was. In 1943 werd Robert beoordeeld op de vraag of zijn gedrag wel goed was.

De beoordelend luitenant J.H. Erwin meldde dat “there is no reason to think his attitude is not British. He likes soldiering, especially Recce Training.” Zijn commandant noemde hem een “well liked and good soldier”.

Robert werd op 14 oktober 1944 vanuit Canada verscheept naar Groot Brittannië. Na een korte periode van acclimatiseren en trainingen, mocht hij op 5 januari 1945 werkelijk deelnemen aan de bevrijding van West-Europa. Hij was chauffeur en monteur bij het Lincoln and Welland regiment. Dat duurde tot 3 april, toen hij sneuvelde bij de oversteek van het Twentekanaal in Delden. Robert Halbgewachs ligt in Holten op de Canadese Begraafplaats begraven in plot IX, rij G nummer 6

Bronnen:

* *Library and Archives Canada; Ottawa, Canada; Service Files of the Second World War - War Dead, 1939-1947; Series: RG 24; Volume: 26034*

* *Ancestry.ca*